

Posudek na rigorózní práci Mgr. Petra Hradila

Sousedská práva

Otázky zásahů resp. omezení vlastnického práva jako jednoho ze základních institutů práva vůbec, přitahují trvale zájem právní teorie i praxe. Jde o důležitý a nezastupitelný okruh právních vztahů s velkými praktickými dopady do subjektivních vlastnických práv. Autor si z celé možné šíře veřejnoprávních a soukromoprávních zásahů do vlastnictví zvolil za předmět svého hlubšího zájmu právní aspekty sousedského práva. Jde o významnou výseč občanskoprávní úpravy, jejíž aktuálnost se i v poslední době posiluje (srov. i judikaturu Nejvyššího soudu, Ústavního soudu, jakož i Soudu pro lidská práva ve Štrasburku). Autor v první řadě zasluhuje uznání za promyšlený a komplexní rozbor jak po stránce teoretické, tak i praktické. Jeho hluboký a s velkou znalostí podaný výklad zasluhuje plné absolutorium (srov. např. rozlišení imise podle § 127 odst. 1 OZ a zásah do práva jiného ve smyslu § 126 OZ). Přitom se v práci nevyhýbá žádné aktuální sporné otázce (srov. problematiku imisí z úředně povolené činnosti). V práci prokazuje výbornou znalost nejen platné právní úpravy, ale i souvisejících obecnějších otázek, a to i veřejnoprávní povahy. V celé práci pracuje s dokonalou znalostí odborné literatury, jakož i s poznatky soudní judikatury. O přemýšlivosti autora dobře svědčí jeho polemika –argumentačně dobře podložená – s názory M. Kindla a K. Davida. Autor při zpracování využil i své zkušenosti získané vlastní praxí. O to přesvědčivěji vyznívají jeho závěry (srov. např. autorův poznatek, že pro řadu občanů je soudní poplatek ve výši 50.000,- Kč za podání návrhu na vydání předběžného opatření, nepřiměřený).

Těžiště rigorózní práce spatřuji v kapitole páté, kde je obsažen vyčerpávající výklad § 127 občanského zákoníku. Ten je přehledný vnitřně dobře uspořádaný a logický. V této části posuzované práce mě zvláště zaujal výklad autora k problematice vstupu na sousední pozemek (str. 66), kde přesvědčivě dovozuje, že tento vstup může být realizován jen se souhlasem vlastníka. S tímto jeho závěrem je třeba vyslovit souhlas. Pokud hovoří o povinnosti oplotit plot a připo-

míná dříve známé tzv. pravidlo pravé ruky, mohl by jen upřesnit, zda toto pravidlo se použilo z pohledu vstupu do domu nebo naopak při východu z domu.

Úvahy o prostředcích ochrany uvozuje poměrně netradičně, když relativně podrobně pojednává o mediaci jako dosud málo využívaném prostředku ochrany a naznačuje možnost řešení sousedských sporů i cestou rozhodčího soudu.

Výklad o angloamerickém přístupu k řešení sporů ze sousedských vztahů a výběr několika precedenčních soudních rozhodnutí z této oblasti je pro českého čtenáře přínosný a poučný – zejména z pohledu praktické aplikace ustanovení o náhradě škody (správně však autor v této souvislosti upozorňuje na odlišný právní stav ve státě Louisiana).

Velmi důkladně autor rozebírá předložený návrh nového občanského zákoníku, hodnotí navržené změny z pohledu teorie i praxe a formuluje vlastní doporučení.

Celkově lze uzavřít, že autor dokázal na vysoké úrovni zpracovat dílčí občanskoprávní téma, které má výrazné přesahy jak do obecného práva soukromého, zejména do práva vlastnického, tak i do práva veřejného. Přesvědčivě dokázal, že je způsobilý vyhledávat sporné otázky, vyjadřovat se k nim a formulovat vlastní náměty *de lege ferenda*.

Protože posuzovaná práce Mgr. Petra Hradila splnila předpoklady kladené na práci rigorózní, doporučuji její obhajobu.

K rozpravě doporučuji otázku ochrany proti nadměrnému hluku z pohledu soukromého i veřejného práva. Připouští autor ochranu proti imisím i prostřednictvím § 11 občanského zákoníku (tato otázka je v práci spíše naznačena než řešena)?

V Praze dne 9.3.2007

Prof. JUDr. Jan Dvořák, CSc.